

Chemarea maestrului spiritual: sensul îndrumării spirituale pe calea către sine / Karlfried Graf Dürckheim;

trad. din lb. germană: Viorica Juncan. - București: Herald, 2019

ISBN 978-973-111-772-0

I. Juncan, Viorica (trad.)

294.3

Pentru noutăți și comenzi:

www.edituraherald.ro

office@edituraherald.ro

Tel: 021.319.40.60, 021.319.40.61

Fax: 021.319.40.59, 021.319.40.60

Mob: 0744.888.388, 0771.664.320

Der Ruf nach dem Meister

Otto Wilhelm Barth Verlag,

WEILHEIM / OBERBAYERN

1972

© 1972 by Otto Wilhelm Barth Verlag, Weilheim/Obb.

KARLFRIED GRAF DÜRCKHEIM

CHEMAREA MAESTRULUI SPIRITUAL

**SENSUL ÎNDRUMĂRII SPIRITUALE
PE CALEA CĂTRE SINE**

Traducere:
VIORICA JUNCAN

**EDITURA HERALD
București**

Cuprins

Cuvânt-înainte 5

partea întâi

STRIGĂTUL DUPĂ MAESTRU

I. DE-A LUNGUL TIMPULUI 13

1. Maestrul ca arhetip 13

2. Mediator între cer și pământ 16

3. De la angoasa primitivă la cunoașterea inițiatică 18

4. Știință atemporală – Marea Tradiție 20

5. Înțeleptul și Maestrul 23

II. ÎN ZILELE NOASTRE 27

1. Întrebarea 27

2. Cine cere un maestru? 29

3. Cine pune această întrebare? 30

4. Experiența care declanșează chemarea maestrului 35

5. Unde se află maestrul? 40

MAESTRUL, DISCIPOLUL, CALEA

I. IDEEA ȘI REALITATEA MAESTRULUI	49
1. Maestrul veșnic	49
2. Maestrul interior	54
3. Maestrul în persoană	57
II. DISCIPOLUL	65
III. CUM ACȚIONEAZĂ MAESTRUL	75
1. Învățătura	75
2. Îndrumarea	82
3. Strălucirea	86
4. Exemplul	88
5. Șocul	93
IV. VIAȚA ȘI OMUL	95
V. CALEA	107
Hristos Maestrul	125

partea a treia

VOCEA MAESTRULUI ÎN VIAȚĂ

Introducere	131
I. VOCEA MAESTRULUI ÎN ÎNTÂLNIREA CU CORPUL	135
1. Corpul care suntem	135
2. Perspectiva fiziognomică	146
3. Deformări colective	153
4. Imaginile directe	156
5. Exercițiul	160

II. MAESTRUL INTERIOR	
ÎN CĂUTAREA CENTRULUI	165
1. „La bonne assiette”	165
2. Lumea văzută sub aspectul său personal și sub aspectul său obiectiv	167
3. Cele trei nevoi fundamentale ale omului	173
4. Tripla unitate a Ființei – centru al omului	175
5. Trei feluri de conștiință	178
6. Conștiința de sine copilărească	181
7. Conștiința de sine a eului profan	182
8. Conștiința de sine prin Ființă	186
9. Centrul: Ființa prezentă în om	188
10. Calea spre Centru	190
11. Centrul în simbolismul corpului	299
12. Inima – centrul crucii	208
III. VOCEA MAESTRULUI LA ÎNTÂLNIREA CU MOARTEA	215

partea întâi

STRIGĂTUL DUPĂ MAESTRU

I. De-a lungul timpului

1. *Maestrul ca arhetip*

Toate figurile primordiale ale vieții omenești își capătă semnificația prin raport cu lumea în care apar. Sensul lor propriu și importanța caracteristică se situează în cadrul unui ansamblu istoric concret. La fel și figura maestrului.

Noțiunea de maestru diferă în Orient și în Occident și, atât într-unul, cât și în celălalt, ea variază în cursul secolelor. Imaginea lui depinde strâns și de tradiția religioasă de care aparține. Ea este, așadar, diferită în budism, în hinduism sau în lumea creștină. Cu toate acestea, noi nu am putea înțelege nicio religie, străină de a noastră, dacă fiecare dintre ele nu ar conține, dincolo de toate variațiile ei, un mesaj destinat tuturor oamenilor. De aceea și putem concepe o idee generală de maestru: pentru că toate manifestările lui istorice conțin un caracter comun.

Sub o formă care îi este particulară, orice om manifestă Viața care ne animă pe toți. În vremea lui și în locul lui,

prin natura și nivelul lui, fiecare este, în Tot, o manifestare particulară a Ființei divine. În fiecare din noi Viața apare într-o conștiință individuală și sub o formă unică. Și, în toate variantele din lumea umană se exprimă, revelând mai mult sau mai puțin Ființa, ideea de om. Astfel, prin toate formele care o întrupează, „ideea maestrului” există ca cea mai înaltă manifestare umană a Ființei divine. „Maestrul” este omul devenit expresie întrupată a Vieții. În pofida tuturor rezistențelor care întunecă și voalează de obicei această Viață în mica existență umană, ea se afirmă, creatoare și eliberatoare, într-un om. În cazul maestrului, Viața supranaturală dobândește, în lumea umană, o formă specială de mărturie și de manifestare.

Maestrul este un arhetip al Ființei umane. Ce înseamnă aceasta?

Peste tot unde apare viața omenească regăsim anumite fenomene, rădăcini și izvoare ale formelor ei primare. Ea este prinsă mereu între viață și moarte: sens și absurd, solitudine și protecție, copilărie și starea adultă, individ și comunitate etc. Mereu această polaritate oscilează între naștere și moarte, Yang și Yin, este tensionată între polii masculin și feminin, zi și noapte, cer și pământ, conștiință și inconștiință.

Peste tot unde se întâlnește viața umană, există generare și primire, promisiune și nevoie, bucurie și durere, siguranță și angoasă, refugiu și pericol, sațietate și foame, trezire și somn, boală și vindecare. În toate aceste contrarii apare Viața.

Ea nu este aceasta sau aceea, ci ceea ce este dincolo de contrarii, ceea ce se trăiește în fiecare dintre ele. Este Totul care include și depășește toate contrariile. Este ceea ce domină și îmbrățișează, ceea ce se manifestă în lupta și în jocul antagonismelor, ceea ce înaintează din formă în formă într-o continuă schimbare. Plenitudinea și unitatea, inerente Vieții, sunt ordinea ei tainică, legea ei. Situații fundamentale asemănătoare reapar mereu: aceleași impasuri, blocaje, prăbușiri, noi porniri la drum și străpungeri spre un nou urcuș.

În multiplicitatea, aparent infinită, a manifestărilor ei de forțe și contraforțe, îl găsim pe om mereu confruntat cu aceleași structuri esențiale ale destinului său. Îl găsim sub aspectul de tată, mamă, copil, băiat sau fată, adolescent; în diverse poziții de țăran, muncitor, profesor, soldat, medic sau preot – reluare perpetuă de stări comune condiției umane.

Singur, omul reclamă un companion, în dificultate are nevoie de ajutorul altuia. Ajuns într-un impas, el caută pe cineva care să-i arate ieșirea. Fiecărei dezorientări fundamentale îi corespunde puterea care eliberează de acolo. Anxietății, nostalgiilor și speranțelor care renasc mereu le răspund figuri salvatoare eficace. Cea a maestrului este una dintre ele.

Maestrul ca arhetip este răspunsul fundamental la o nevoie fundamentală pentru omul ajuns la un anumit grad de evoluție. El este acest răspuns, pentru că el ghidează spre calea de realizare a promisiunii înnăscute din om.

Nostalgia și presimțirea acestei promisiuni ating din ce în ce mai mulți oameni. De aceea auzim din toate părțile strigătul după maestru.

Ce nevoie și ce promisiune sunt la lucru în această căutare a maestrului? Cu care contrarii ne ajută să ne întâlnim acțiunea lui? Ce ruptură ne ajută el să surmontăm? Ce viață nouă aduce el la lumină? Ce cale indică el?

2. Mediator între cer și pământ

Neliniștea esențială care îl face pe om să recurgă la un maestru se naște din dubla sa origine, din opoziția dintre originea lui pământească și cea cerească și din suferința pe care o trăiește simțindu-se pierdut în lume. Maestrul întrupează promisiunea reunificării cu Ființa supranaturală, nu numai datorită unei credințe pline de speranță, ci printr-o experiență reală și pe calea unui exercițiu de transformare. Omul primitiv și copilul nu sunt conștienți încă de această dublă origine. Natura lor dublă este încă inclusă în Unul primordial. Pământ și cer, aici și dincolo sunt încă țesute împreună în armonia vieții. Într-o zi totuși ruptura se produce.

Oricât de departe poate să ajungă cunoașterea noastră în timp și spațiu, omul își resimte totdeauna destinul ca pe o tensiune între aceste două realități. Una îi este familiară. De bine, de rău reușește să o gestioneze, datorită experienței lui și tradițiilor din colectivitatea lui. Cealaltă realitate penetrează cu un suflu neliniștitor realitatea acestei lumi obișnuite. Ea nu este, pentru el, nici accesibilă,

nici gestionabilă în același mod ca și cealaltă. Insesizabilă, ea intervine totuși profund în viața lui. În afara limitelor puterii umane există, așadar, mereu o realitate – imprevizibilă, când binefăcătoare, când periculoasă – care scapă forțelor lui naturale.

Dintotdeauna au existat oameni care păreau să se situeze la un nivel mai înalt. Un contact special îi reunea cu dimensiunea cealaltă. Datorită mijloacelor de care păreau să dispună, ei comunicau cu forțele unei realități superioare. Fără îndoială că știau care este modul în care omul ar trebui să se raporteze la ele pentru salvarea lui, prin ce exerciții sau prin ce sacrificii ar putea să și le facă favorabile. Căci, periculoasă sau protectoare, cealaltă realitate era cea mai puternică: asupra acestui punct n-a fost niciodată nicio îndoială. Ea era și rămânea puterea care, îmbrățișând toate lucrurile, determina în cele din urmă destinul uman: amenințare fundamentală, speranță sau fir director ce duce la o viață mai bună, eliberată de suferință. Cu toate acestea, atitudinea „puterilor” părea mereu legată de conduita umană. Se ajungea deci mereu la aceeași întrebare: care este calea care duce la o relație justă cu puterile supranaturale? Ce mijloc permite să participăm la puterea lor și să cunoaștem fericirea pe care ele o pot răspândi? Unde se află calea care ne face să accesăm la contactul, poate chiar la uniunea cu cealaltă realitate, realitatea supranaturală? Este întrebarea cea mai veche, cea care urcă până în negura timpurilor. Omul a căutat întotdeauna, prin metode și în

domenii diferite, potrivit tradiției lui și nivelului spiritului lui, să înțeleagă supraterestrul, să și-l facă favorabil, să-l atingă. Diversitatea religiilor o dovedește.

Oricare ar fi conținutul specific al unei religii și rolul pe care-l joacă acolo credința, singurul lucru important și durabil pentru a păstra viu sentimentul religios rămâne contactul imediat cu divinul, trăit de către credincios, și ceea ce face acest credincios pentru a deveni una cu el. Trei întrebări s-au pus întotdeauna: care este Calea? Care este prețul ei? Ce este exercițiul? Se știe și se acționează după aceste trei întrebări. Ele reflectă – și în vremea noastră, de o manieră sigură – nostalgia străveche a unui intermediar între cer și pământ. Eterna căutare, care se exprimă prin strigătul după maestru, este cea care caută să dezlege tensiunea fundamentală dintre viața noastră, condiționată de spațiu și timp, și Viața supraterestră, Ființa divină.

3. De la angoasa primitivă la cunoașterea inițiativă

O prodigioasă evoluție separă sensul vieții la omul care se simte dependent de puteri infernale și caută să le îmbuneze – printr-un mediator, rugăciuni și sacrificii – și credința într-un Dumnezeu personal, a cărui iubire salvează lumea de forțele răului.

O extraordinară dezvoltare, de asemenea, între conștiința limitată la gândirea magică și mitică, apoi, trecând prin conștiința mentală, până la conștiința integrală care

conține toate stadiile¹. Și ce distanță între viziunea omului, insignifiant fir de nisip în Totul, și cea care face din el un microcosm care reflectă universul macrocosmic, destinat să manifeste în forma sa umană-supraumană plenitudinea Totului!

Între imaginea unui destin traversat de angoase, care vede un dușman în forțele străine, și omul care-l descoperă în el însuși pe adversarul realizării lui posibile; între vrăjitorul care încearcă să seducă, prin sacrificii sângeroase, divinități îndepărtate și cel pentru care prăpastia deschisă între aici și dincolo se astupă în propria sa interioritate; între omul care vede în suferință și dificultăți singura acțiune a forțelor contrare vieții și cel care le recunoaște ca ajutoare pe calea uniunii cu Ființa care este nu numai „dincolo” de viață, ci și mai presus de viață și de moarte.

Modul de a considera raportul dintre *aici* și *dincolo* reflectă nivelul și gradul de conștientizare umană a Vieții. Se remarcă astfel, la contemporanii noștri, o opoziție decisivă între cei care rămân atașați tangibilului, materialului și cei care sunt capabili să presimtă și să ia în serios ceea ce singură viziunea interioară dezvăluie. Între oamenii ale căror criterii de realitate, teoretice și practice, se reduc la realul sesizat de conștiința obiectivă și gestionat prin tehnică și alții, care au aflat realitatea decisivă de dincolo de timp și spațiu. Singură conștiința interioară accede la această realitate care nu se lasă nici înțeleasă, nici domi-

¹ Jean Gebser – *Ursprung und Gegenwart*, Deutsche Verlaganstalt Stuttgart.

nată, dar a cărei cunoaștere este condiția oricărei acțiuni superioare. Realitatea tangibilă mai mult o ascunde decât o dezvăluie. Ea nu se arată decât ochiului interior.

Diferența între aceste două tipuri de oameni reiese în mod clar astăzi. Unii se mulțumesc să dezvolte cunoștințele care se învață, capacitățile și conduitele utilizabile în lume. Ceilalți merg mai departe și caută maturitatea interioară a Sinelui lor veritabil, care nu cere și nu aduce un „plus” în planul cunoașterii profane, al puterii și al bunurilor, ci în cel al contactului cu Ființa supratereastră. Aceasta presupune un alt tip de cunoaștere care, datorită experienței, atinge misterul Ființei și descoperă calea interioară care duce acolo. Este cunoașterea inițiativă: a inițierea să spună a deschide poarta misterului². Cel care aduce, transmite și realizează această cunoaștere este maestrul.

4. Știință atemporală – Marea Tradiție

Există o cunoaștere temporală și o înțelepciune atemporală. Știința care servește la a domina lumea se dezvoltă permanent. O invenție o înlocuiește pe alta. Ceea ce s-a descoperit ieri nu ne mai satisface azi. Dar știința lui Lao Zi este o înțelepciune la fel de valabilă acum, ca și în vremea lui.

Comoara de înțelepciune a umanității, care are în vedere devenirea interioară și relația ei cu supranaturalul, este un conținut viu și independent de spațiotemporal. Aparențele și contradicțiile determinate de epoca și lo-

² J. Evola – *Über das Initiatische*, Antaios, E.Klett-Verl. Stuttgart.

cul în care apare o exprimă și o ascund în același timp. Dar prin toate învelișurile strălucește Viața de dincolo de spațiu-timp. Pentru cel ai cărui ochi știu să vadă, lumina acestei Ființe supranaturale și ascunse în toate lucrurile transpare în toate fenomenele. Ea este conținută într-o conștiință și o cunoaștere primordiale, înnăscute omului și față de care acesta se poate trezi. Adevărul pe care acestea îl conțin trăiește în ceea ce numim „marea tradiție”, atemporală și ea, care se perpetuează peste tot și în toate timpurile.

Marea tradiție se referă la o cunoaștere fundamentală, improspătată și întreținută neîncetat de experiențe, cea a condițiilor care au voalat Ființa la om, dar și a circumstanțelor în care, în acest om și prin el, ea poate lua formă în lume. Această tradiție se află în știința inspirată a înțelepților și a maștrilor, în tema centrală a miturilor creației și în nostalgia după eliberare din toate marile religii.

„Marea tradiție” este expresia adevărului Vieții supranaturale, care reappare neîncetat în conștiință, de-a lungul tuturor deformărilor, și își caută în om realizarea. Ea este istoria Ființei divine, îndepărtându-se de sine și căutându-se din nou; oculată în lumea condiționată, și mai ales în conștiința umană, de revolta unei lumi vrăjmașe și de opoziția creaturilor ei muritoare, apoi, regăsită în om, datorită scânteii de nestins din Ființa lui esențială, trezindu-se la sine însuși în lumina unei noi conștiințe. Adevărul acestei istorii, trecute și viitoare, este spațiul în care se mișcă, așadar, cunoașterea inițiativă și acțiunea maestrului

care își are rădăcina în ea. În cazul maestrului sunt depășite contrariile care, în condiția lor spațiotemporală, îi împart pe oameni în țări, rase, caractere și diversitate de evoluție. Există, într-adevăr, și diferențe între Orient și Occident.

Antagonismul pare insurmontabil la început: între „da”-ul Occidentului pentru structuri, persoană, istoricitatea destinului nostru și concepția orientală a vieții, care le respinge, mai mult sau mai puțin, în bloc și caută adevărul ultim în Unul fără formă, impersonal, în afara istoriei. Dar există un adevăr superior care face din această contradicție dintre Orient și Occident o tensiune în noi înșine, o temă a vieții noastre interioare. Contrariile sunt concepute acolo ca poli, a căror tensiune dialectică însuflețește în diverse maniere ansamblul, Totul viu, urmărind accentuarea mai mult sau mai puțin pronunțată a unuia sau a celuilalt. Diferența dintre Est și Vest apare atunci ca o intensificare a unuia dintre poli. O întâlnire autentică între ei, între creștinism și budism, este pe bună dreptate plină de sens, pentru că poate conduce la o înțelegere reciprocă sporită și, totodată, la o precizie clară și fecundă a diferențelor. Aparențele sub care se prezintă adevărul primordial al Vieții este întotdeauna condiționat de mediu. Dar, prin însăși natura sa, acest adevăr este dincolo de contrarii și, în fiecare maestru, el este viu. De aceea mesajul transmis de adevărații maeștri are o valoare universală³.

³ A se vedea cărțile lui René Guenon – *Omul și devenirea sa după Vedanta*, *Scurtă privire asupra inițierii*, *Inițiere și realizare spirituală* – traduse în românește și publicate de Editura Herald. (N. tr.)

5. Înțeleptul și Maestrul

Adevărul esențial al vieții poate lua formă, în lumea umană, sub două înfățișări: înțeleptul și maestrul. Ei nu sunt personaje istorice reale decât dacă este vorba despre „ființe transformate” prin profunzimea Ființei supranaturale. În mijlocul lumii condiționate, ambii se simt liberi de orice condiționare. Ei au surmontat încercările fundamentale ale existenței umane: frica, disperarea, abandonul.

În cazul maestrului, Viața nu este doar forța vie care l-a transformat și l-a adus pe un plan superior de umanitate, ci este cea care îl face capabil să le ofere și altora această transformare. Maestrul nu este numai *homo divinus*, el este și *homo faber*. În maestru, ca și în înțelept, Viața transcendentă, conștientă în interior precum o credință vie, este prezentă, de asemenea, ca un proces de conștientizare și de transformare mereu crescânde. În maestru, supranaturalul este prezent în același timp ca o experiență de cunoaștere luminoasă și o forță activă de evoluție.

Înțeleptului și maestrului li s-a adăugat în toate timpurile un al treilea personaj. În el, conștientizarea vieții ia forma mai ales de *știință*, de *cunoaștere*. El este „marele cunoscător”, „savantul” – în India el se numește „pandit” – nu în sensul „oamenilor de știință”, căci el se interesează de o cunoaștere care depășește rațiunea. Fără a fi el însuși un „transformat” perfect, el poate totuși să transmită cunoașterea esoterică. El ține, așadar, de înțelept și de maestru, dar el trăiește ca cercetător, ca cineva care prospectează, absorbit de lucrurile tainice, de legile ascunse, de sensul